

RAPPORT

Hållbarhetsprojekt på Wisbygymnasiet

Läsåret 23-24

Fastställt av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Framtagen av utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Datum 2024-09-27

Gäller 2022-24

Ärendenr GVN 2024/309

Version [1.0]

Innehåll

Inledning	3
Genomförande hela skolan	3
Genomförande på programmen	4
Resultat	5
Ekonomisk redovisning	5
Slutsats	6

Inledning

De globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 innebär att jorden ska uppnå ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Wisbygymnasiet har arbetat för att öka kunskapen kring hållbarhet både bland personal och elever. Två förstelärare har under fyra år haft i uppdrag att främja skolans hållbarhetsarbete. Deras arbete har syftat till att förbättra skolans undervisning kring hållbarhetsfrågor, samt att minska skolans egen miljöpåverkan. Wisbygymnasiet tilldelades medel för att intensifiera arbetet med FN:s globala mål för ökad hållbarhet under läsåret 23-24. I många examensmål för gymnasieprogrammen poängteras hållbarhet. Syftet med projektet var att utveckla programgruppernas kunskap kring hållbarhet så att dessa kunde förbättra undervisningen i dessa frågor, för att på så sätt få ungdomar att göra hållbara val och ge dem en känsla av att framtiden går att påverka.

Genomförande hela skolan

Förstelärarna har planerat och genomfört flera studiedagar för alla lärare på Wisbygymnasiet. Under dessa dagar har personalen studerat hur man nationellt arbetar med hållbarhetsmålen, samt vilka möjligheter och utmaningar samhället står inför.

En stor del av planeringsarbetet har genomförts av lärarna i skolans olika programgrupper. Varje gymnasieprogram har examensmål som anger vad som ska uppnås när det gäller hållbarhet. Utifrån målen har respektive program planerat hur man ska utveckla sitt arbete med hållbarhet, både när det gäller att minska programmets miljöpåverkan, samt förbättra undervisningen om hållbarhet. Under studiedagarna har lärarna på de olika programmen getts möjlighet att planera hur de ska arbeta med hållbarhetsfrågorna.

Den 11 oktober 2023 genomfördes en koncentrationsdag kring hållbar utveckling. Ordinarie lektioner ersattes på samtliga program av undervisning om hållbarhet. Dagen möjliggjorde sammanhängande tid till hållbarhetsarbete. Ett av syftena var att göra eleverna medvetna om att skolan prioriterar att arbeta med dessa frågor. Eftersom programmen fick sammanhållen tid så gavs möjlighet att åka på studiebesök, ta in gästföreläsare eller genomföra andra typer av aktiviteter.

Mellan oktober och maj har hållbarhetsarbetet fortsatt inom programmen i de ordinarie kurserna, vilket har sett olika ut på olika program. Respektive program har skrivit en plan för sitt hållbarhetsarbete vilken inkluderats i skolans hållbarhetsplan. Planen kommer att vara färdig i början av 2025 och ska revideras årligen.

Den 14 maj 2024 genomfördes en halvdag då alla elever fick visa upp för övriga skolan hur de hade arbetat med hållbarhet under året. Varje utbildning hade ett klassrum där några lärare och elever på valfritt sätt redovisade för övriga skolan vad programmet hade gjort under läsåret. Eleverna gick också en hållbarhetspromenad med frågor kring hållbarhet på skolans område. En elevgrupp som besökt Tanzania gav ett internationellt perspektiv på hållbarhetsfrågorna.

Wisbygymnasiet har köpt in ett laddskåp för elcykelbatterier, som kommer att monteras på skolgården. Förberedelse görs också för att kunna anmäla skolan som en cykelvänlig arbetsplats.

Ett av målen med projektet var att installera laddstolpar för elbilar. Detta har dock inte kunnat genomföras, då skolan har behövt invänta resten av regionen för att säkerställa en enhetlig lösning för alla parkeringar. De avsatta medlen för detta har därför inte utnyttjats."

I projektet var medel avsatta för elevresor till Tanzania. De har inte behövt utnyttjas eftersom ett pågående ICLD-projekt bekostat dessa.

På grund av svårighet att hitta kompetenta föreläsare inom hållbarhet så har avsatta medel inte utnyttjats.

Arbete med stöd- och servicepersonal har bestått av möten kring hur de arbetar med hållbarhet och hur de kan förbättra sitt hållbarhetsarbete. Kostnader har rymt inom befintlig budget.

Genomförande på programmen

Barn- och fritidsprogrammet har arbetat med förskolepedagogik och hållbarhet. Eleverna har förberett undervisning kring hållbarhet för förskolebarn.

Byggprogrammet har köpt in särskilda hållare till återvinningspåsar för att kunna öka återvinningen av byggmaterial.

Ekonomiprogrammet har arbetat med lokala hållbarhetsfrågor och det komplicerade sambandet mellan ekonomi, arbetstillfällen och hållbarhet. De har gjort studiebesök på Heidelberg Materials för att studera deras hållbarhetsarbete. I årskurs tre har de arbetat med att integrera hållbarhet i elevernas gymnasiearbeten.

Estetiska programmet och humanistiska programmet har arbetat med hur kulturen kan gestalta hållbar konsumtion. Eleverna har lyssnat på föreläsningar på högskolan i ämnet och haft en workshop kring detta. Eleverna fick gestalta en hållbar framtid.

Fordon- och transportprogrammet har arbetat med sopsortering i verkstaden. De har köpt in källsorteringsstationer med tättslutande lock godkända för verkstadsbruk.

Hotell- och turismprogrammet har utvecklat kursen hållbar turism som ges på programmet. Lärare och elever har rest till Kiruna (med tåg) för att studera hur Icehotel har jobbat med att certifiera sig som en hållbar turistdestination.

Introduktionsprogrammen har byggt en stadsträdgård med odlingslådor på Steffenhusets terrass utanför biblioteket. Syftet har varit att öka elevernas kunskap om odling och kretslopp, samt att främja elevernas initiativförmåga och förbättra den fysiska skolmiljön.

Naturbruksprogrammet har arbetat med landsbygdens hållbarhet. De har gjort studiebesök på en fiskodling och restauranger som använder ekologiska råvaror.

Naturvetenskapsprogrammet har arbetat med att koppla gymnasiearbeten till hållbarhet och att utveckla den praktiska delen av gymnasiearbetena.

Restaurang- och livsmedelsprogrammet har köpt in ett studiematerial kring ekologisk odling. De har också investerat en roterbar varmkompost som har placerats på Desideriahusets gård.

Samhällsprogrammet har arbetat med olika saker i olika årskurser. I årskurs ett har eleverna arbetat med konsumtion och hållbarhetsfrågor, särskilt kläders sociala och miljömässiga påverkan. Årskurs två har arbetat med dricksvatten och gjort studiebesök på vattenverket i

Tingstade och på Heidelberg Materials för att studera problematiken kring kalkbrytning och vatten. Årskurs tre har arbetat med att få in hållbarhet i gymnasiearbetena.

Sjöfartsprogrammet har gjort studiebesök på färjorna som går mellan Helsingborg och Helsingör för att lära sig mer om hur eldriften på dessa fartyg fungerar.

Teknikprogrammet har köpt in maskiner för att kunna återvinna och återanvända plast. Eleverna har designat saker som kan byggas med hjälp av återvunnen plast för att öka elevernas kunskaper kring plastmaterialets begränsningar och möjligheter.

VVS- och fastighetsprogrammet har bytt gaslinser och gaskåpor på svetsar, för att minska förbrukningen och utsläppen av hälsofarlig argongas. Programmet har också gjort studiebesök på vattenverket för att öka elevernas medvetenhet om vattensituationen på Gotland.

Vård- och omsorgsprogrammet har förbättrat återvinningen av farligt avfall och glas. De har också köpt in en modern säng som har förbättrat ergonomin när elever arbetar med patienter. De sköter fortbildning av regionens undersköterskor för att de ska lära sig att arbeta med ergonomi och modern lyftteknik vilket förbättrar den sociala hållbarheten.

Resultat

Projektet har intensifierat skolans arbete med hållbarhet. Det har medfört att alla skolans lärare och elever har arbetat med hållbarhetsfrågor utifrån programmålen. På många av yrkesprogrammen har det lett till en varaktig förändring av arbetssätt eftersom utrustning som främjar hållbarhetsarbete köpts in. Lärarna har undervisat om hållbarhet och hur utrustningen används. På de högskoleförberedande programmen har man förbättrat skolans undervisning kring hållbarhet och möjliggjort studiebesök ute i samhället för att studera hur företag och regionen arbetar med hållbarhetsfrågor. På vissa program har arbete med hållbarhet kommit in i årshjulet. På många program är det numera obligatoriskt att koppla sitt gymnasiearbete till något av de globala målen. De extra medlen har medfört att programmen lagt mer tid på hållbarhetsfrågor.

Ekonomisk redovisning

Nedan följer en delredovisning av hur budgeten ser ut den 25 september 2024. Slutredovisning sker vid årsskiftet.

Aktivitet	Budget	Delresultat
Föreläsare	100 000	0
Projektledning	150 000	150 000
Laddhus för elcyklar	120 000	68 543 (montering tillkommer)
Laddplatser för elbilar	160 000	0
Rörligt projektanslag, elevpeng	450 000	341 243
Stöd- och servicepersonal	30 000	0
Elevresor Tanzania	200 000	0
Summa	1 210 000	559 786

Slutsats

Projektet har lagt grunden till en ökad förståelse för att hållbarhet berör alla gymnasieprogram och nästan alla ämnen. Det har påskyndat och lyft skolans arbete med hållbarhetsfrågor och lett till en förståelse av att undervisning om hållbarhet är ett arbete som måste fortsätta även i framtiden. Det har gett Wisbygymnasiets elever möjlighet att studera hållbarhetsfrågor på olika företag och regionala verksamheter. Det har också ökat kompetensen om hållbarhet både bland lärare och elever.